НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЕДИНСТВО”- ПЛЕВЕН

гр. Плевен ул. „Бяло море” № 2; тел. 064 824280; e-mail: info-1500101@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:……

Диана Димитрова

Директор на НУ „ Единство“,

гр. Плевен

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НУ „ЕДИНСТВО“
гр. Плевен
за учебната 2026/2027 година

Етичният кодекс на училищната общност в НУ „ Единство, гр. Плевен е създаден на основание чл. 175 от ЗПУО, приет е на заседание на Обществен съвет (Протокол № 6/04.09.2026 г.), както и на заседание на Педагогически съвет (Протокол № 10/ 04.09.2026 г.) и е утвърден със Заповед на директора № РД-520/10.09.2026 г.

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЕДИНСТВО”- ПЛЕВЕН

гр. Плевен ул. „Бяло море” № 2; тел. 064 824280; e-mail: info-1500101@edu.mon.bg

I Общи положения, цели и принципи

II Права и отговорности на училищната общност

III Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика

IV Положителен организационен климат

V Позитивна дисциплина и превенция на неприемливо поведение

VI Развитие на училищната общност

VII Морални и професионални отговорности на учителите и служителите

VIII Отношения учител - учител

IX Отношения учител - ученик и учител - родител

X Конфликт на интереси, безпристрастност и почтеност

XI Лично поведение на учителите и служителите

XII Лично поведение на учениците

XIII Етично поведение в дигитална среда

XIV Училищна комисия по етика

XV Заключителни разпоредби

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЕДИНСТВО”- ПЛЕВЕН

гр. Плевен ул. „Бяло море” № 2; тел. 064 824280; e-mail: info-1500101@edu.mon.bg

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ, ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ

Чл. 1. Настоящият Етичен кодекс определя общите ценности, моралните норми и правилата за професионално и лично поведение на членовете на училищната общност на НУ„ Единство“- гр. Плевен.

Чл. 2. Кодексът се прилага спрямо педагогическите специалисти, непедагогическия персонал. учениците, родителите и настойниците, членовете на Обществения съвет и всички лица, които участват в дейности, организирани от училището.

Чл. 3. Целта на кодекса е да осигури безопасна, подкрепяща и справедлива образователна среда, в която правата и достойнството на всеки се зачитат, а отговорностите се изпълняват добросъвестно.

Чл. 4. При прилагането на кодекса водещ е най-добрият интерес на детето. Всяко решение, което засяга ученик, се взема след преценка на неговите индивидуални потребности, възраст, мнение, здраве, безопасност и развитие.

Чл. 5. Училищната общност се ръководи от следните принципи:

1. законност, почтеност и отговорност;
2. уважение към човешкото достойнство и правата на детето;
3. равнопоставеност, приобщаване и недопускане на дискриминация;
4. безпристрастност, справедливост и прозрачност;
5. професионализъм, компетентност и конфиденциалност;
6. партньорство, диалог и споделена отговорност;
7. нулева толерантност към насилие, тормоз, унижение и език на омразата.

Чл. 6. Никой член на училищната общност не може да бъде поставян в неблагоприятно положение поради пол, възраст, етническа принадлежност, произход, религия, убеждения, увреждане, здравословно или социално положение, семейна среда или друг защитен признак.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Права и отговорности на учениците

Чл. 7. (1) Права на ученика:

1. да бъде зачитан като личност и активен участник в образователния процес:
2. да учи в безопасна и подкрепяща среда, свободна от насилие, тормоз, унизително отношение и дискриминация;
3. да изразява мнение по въпроси, които го засягат и мнението му да бъде изслушвано съобразно неговата възраст и степен на зрялост:
4. да получава обективна оценка, своевременна обратна връзка и подкрепа за напредък;

5. да получава обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съобразно индивидуалните си потребности;
6. личните му данни, здравната информация и сведенията за семейните му обстоятелства да бъдат защитени:
7. да получава достъпна и разбираема информация относно своите права, задължения и правилата за поведение в училището;
8. да бъде обучаван и оценяван при равни условия, без предубеденост, фаворизиране или неравнопоставено третиране;
9. да получава съдействие и защита при нарушаване на неговите права, достойнство, здраве или сигурност;
10. да участва в училищни инициативи, занимания по интереси, ученическо самоуправление, проекти, състезания и други дейности според своите способности и интереси;
11. да ползва училищната база, учебните ресурси и техническите средства по реда, определен от училището;
12. да бъде насърчаван за постигнатите резултати, положените усилия, проявената отговорност и приноса към училищната общност;
13. да получава консултации от учители и педагогически специалисти при учебни, лични или социални затруднения;
14. да бъде информиран за предприетите спрямо него мерки и да изложи своята позиция преди вземането на решение, което засяга правата и интересите му;
15. да бъде защитен от публично унижаване, несправедливо обвиняване, разпространяване на непроверена информация и ответни действия при добросъвестно подаден сигнал;
16. да участва в обсъждането на въпроси, свързани с училищния живот и да прави предложения чрез установените форми на ученическо участие;
17. да получава подкрепа за развитие на своите способности, таланти, интереси и граждански компетентности;
18. да бъде приобщен към училищната общност независимо от своите индивидуални особености, образователни потребности, произход убеждения или социално положение.

Чл. 8 (1) Отговорности на ученика:

1. да спазва закона, правилника за дейността на училището и настоящия кодекс;
2. да не накърнява престижа на училището, не само при изпълнение на учебните си задължения, но и в своя личен живот;
3. ученикът се явява в училището с чисто, спретнато и прилично облекло, подходящо за образователната среда, възрастта му и характера на провожданите дейности;
4. не се допуска облекло, което разкрива корема, кръста, гърба, бельото. Прекалено късо или прозрачно и облекло, което съдържа обидни, неприлични, дискриминационни или подбуждащи към насилие надписи и изображения, популяризира употребата на алкохол, тютюневи изделия, наркотични вещества

или други забранени продукти. При неспазване на изискванията ученикът се уведомява дискретно и уважително. Уведомява се родителят или настойникът;

5. да съхранява авторитета на училището и да допринася за развитие на добрите му традиции;
6. да уважава и да не накърняват честта и достойнството на другите, както и да не прилага физическо и психическо насилие и всякакви форми на дискриминация;
7. да не публикува в интернет пространството снимки и текстове, уронващи престижа и достойнството на училището и училищната общност;
8. да се отнася с уважение към учителите при и по повод изпълнение на служебните им задължения, както и на съучениците си по време на престоя в училище;
9. да не разпространява конфиденциална информация - снимки, текстове и лични данни за съучениците си и служителите в училище без съгласие на притежателя;
10. да не разпространява данни за училището, които могат да нанесат вреда на институцията или участник в училищната общност;
11. да не влиза в саморазправа с други ученици и/или със служители на училището. При възникнал конфликт да потърси подкрепа от класния ръководител, друг учител или служител на училището:
12. да участва добросъвестно в учебния процес и да изпълнява поетите ангажименти;
13. да пази училищното и чуждото имущество;
14. да съобщава своевременно на възрастен при риск за здравето, сигурността или достойнството на човек.

Права и отговорности на учителите и служителите

Чл. 9 (1). Права на учителите и служителите

1. имат право на уважение към своята личност, професионално достойнство, компетентност и труд от всички членове на училищната общност;
2. свободно да изразяват професионално мнение и да избират подходящи методи и средства за обучение в съответствие с нормативните изисквания и интересите на учениците;
3. имат право на справедливо и безпристрастно отношение, на професионална подкрепа и на защита от насилие, тормоз, заплахи, унижение и неправомерен натиск;
4. имат право да получават съдействие от училищното ръководство, колегите, родители: компетентните институции при изпълнение на своите професионални задължения;
5. имат право на условия за професионално развитие, повишаване на квалификацията и споделяне на педагогически опит и добри практики;
6. упражняването на правата на учителя се осъществява отговорно и при зачитане правата, достойнството в най-добрия интерес на учениците и останалите членове на училищната общност.

Чл. 10 (1). Отговорности на учителите и служителите

1. изпълняват своите задължения, водени от най-добрия интерес на ученика, поставят неговото образование, развитие, здраве, сигурност и достойнство на личното удобство;
2. дават личен пример за почтеност, отговорност, уважение, толерантност и култура на общуване:
3. отнасят се към всеки ученик добронамерено, справедливо и безпристрастно, като зачитат неговата индивидуалност, способности, потребности и право на мнение;
4. не допускат дискриминация, фаворизиране, унизително отношение, злоупотреба с доверие или използване на служебното положение за оказване на натиск;
5. осигуряват качествено образование и създават възможности за пълноценно участие, напредък и развитие на потенциала на всеки ученик;
6. оценяват знанията и уменията обективно и не използват оценката като средство за наказание, отмъщение, натиск или уреждане на личен конфликт:
7. поддържат и развиват своята професионална компетентност, прилагат подходящи педагогически методи и проявяват отговорност към качеството на своята работа;
8. сътрудничат с колегите, родителите и компетентните институции, като запазват професионална обективност;
9. поддържат ясни граници в отношенията с учениците и не допускат отношения на зависимост, принуда, интимност или тайна лоялност;
10. не злоупотребяват със своите правомощия, авторитет, служебна информация или достъп до ученици и семейства с цел лично облагодетелстване;
11. не искат и не приемат подаръци, услуги или други облаги, които могат да повлияят или да създават съмнение, че влияят върху неговата безпристрастност;
12. използват отговорно имуществото и ресурсите на училището и не ги употребяват за лична облага;
13. поддържат поведение и външен вид, съответстващи на професионалната му роля н авторитета на училището;
14. не изпълняват професионалните си задължения след употреба на алкохол, наркотични или други вещества, които могат да нарушат тяхната преценка и да застрашат учениците;
15. не остават безучастни при насилие, тормоз, дискриминация или друга опасност за здравето, сигурността и достойнството на ученик;
16. при допусната професионална грешка поемат отговорност, съдействат за ограничаване на последиците и предприемат необходимото за нейното поправяне и недопускане на повторение;
17. задължението за поверителност и почтено използване на служебната информация продължава и след прекратяване на трудовото правоотношение с училището.

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЕДИНСТВО”- ПЛЕВЕН

гр. Плевен ул. „Бяло море” № 2; тел. 064 824280; e-mail: info-1500101@edu.mon.bg

Права и отговорности на родителите и настойниците

Чл. 11.(1). Права на родителите и настойниците:

1. да бъдат уважавани като равноправни партньори в образователния процес;
2. да получават своевременна, точна и разбираема информация за развитието, обучението и поведението на ученика;
3. да бъдат информирани за предоставяната на ученика обща или допълнителна подкрепа;
4. да изразяват мнение и да правят предложения по въпроси, свързани с образованието и развитието на детето;
5. да участват в родителски срещи, консултации, училищни инициативи и предвидените форми на взаимодействие с училището;
6. да получават съдействие от учителите, педагогическите специалисти и училищното ръководство при възникнали затруднения;
7. да бъдат изслушвани при възникнал конфликт или друг случай, засягащ детето им;
8. личните им данни, семейните обстоятелства и поверителната информация за детето им да бъдат защитени;
9. да подават сигнали и предложения по установения ред, без да бъдат подлагани на натиск или неблагоприятно отношение;
10. да получават уважително, справедливо и безпристрастно отношение от всички членове на училищната общност.

Чл. 12.(1). Отговорности на родителите и настойниците:

1. семейството дава личен пример за разбирателство, уважение, толерантност, отговорност и добри отношения;
2. родителите и настойниците възпитават детето чрез своя личен пример в дух на уважение, толерантност, инициативност, отговорност и зачитане на правата на другите;
3. родителите и настойниците се отнасят с уважение към личността, достойнството и труда на педагогическите специалисти и останалите служители на училището;
4. не се допуска обсъждането по унизителен или злепоставящ начин на личните и професионалните качества на учители и служители в присъствието на ученици;
5. родителите и настойниците не разпространяват поверителна информация, лични данни, снимки, записи или сведения за ученици, учители, служители и други родители;
6. родителите и настойниците съдействат според своите възможности за утвърждаването на авторитета, ценностите и доброто име на училището;
7. спазват етичните правила и вътрешните актове на училището и съдействат на детето да ги разбира и изпълнява;
8. съдействат на педагогическите специалисти при разрешаване на възникнали затруднения и конфликти;
9. не предприемат саморазправа с ученици, родители, учители или служители;

10. поставят въпросите, възраженията и сигналите си спокойно, добросъвестно и по установения ред;
11. не въвличат учениците в конфликти между възрастни;
12. не публикуват в интернет унизително, невярно или поверително съдържание за училището и членовете на училищната общност;
13. полагат грижа за безопасността на детето и интернет и са задължени да контролират използването на приложенията, платформите и профилите, в които е регистриран ученикът;
14. не разпространяват непроверени твърдения, които могат да причинят необоснована вреда на училището или на член на училищната общност;
15. не участват в скандали, агресивни или унизителни прояви;
16. отговорни са ученикът да се явява в училище с чисто, спретнато и прилично облекло подходящо за възрастта и образователната среда;
17. информират своевременно училището за обстоятелства, които имат значение за здравето, безопасността, обучението или подкрепата на ученика;
18. съдействат за редовното посещение на учебните занятия, не допускат закъснение за учебни часове и следят за изпълнението на учебните задължения;
19. поддържат конструктивно партньорство с училището в най-добрия интерес на ученика.

РАЗДЕЛ III

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Чл. 13. (1) Всеки ученик има право на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, съобразена с неговите индивидуални потребности, способности, интереси и възможности.

(2) Подкрепата се предоставя при зачитане на личността, достойнството, мнението и най-добрия интерес на ученика.

(3) Училищната общност създава сигурна, приобщаваща и подкрепяща физическа, психологическа и социална среда, която осигурява равни възможности за участие, развитие и изява на всеки ученик.

Чл. 14. Подкрепата за личностно развитие се основава на следите етични принципи:

1. равнопоставеност в недопускане на дискриминация;
2. уважение към индивидуалността на ученика;
3. ранно разпознаване на неговите потребности;
4. насърчаване на силните страни, способностите и интересите му;
5. активно участие на ученика в решенията, които го засягат;
6. партньорство с родителя или настойника;
7. екипност и професионална отговорност;
8. поверителност и защита на личните данни;
9. последователност и проследяване на напредъка;
10. защита на най-добрия интерес на детето.

Чл.15. (1) Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици и има за цел да осигури пълноценното им участие в образователния процес и в живота на училищната общност.

(2) Общата подкрепа се осъществява чрез:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение и консултиране по учебни предмети;
3. занимания по интереси и кариерно ориентиране;
4. грижа за физическото и психичното здраве;
5. психологическа, логопедична и друга професионална подкрепа;
6. превенция на обучителните затруднения;
7. превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
8. развитие на умения за общуване и мирно разрешаване на конфликти;
9. насърчаване на усилията, напредъка в постиженията;
10. подпомагане на успешното приобщаване към училищната общност.

Чл. 16. (1) Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания или с изявени дарби, когато такава потребност е установена по определения ред.

(2) Подкрепата се планира индивидуално и се осъществява от компетентни специалисти в сътрудничество с ученика и неговия родител или настойник.

(3) Видът и продължителността на подкрепата се съобразяват с индивидуалните потребности, силните страни и възможностите за развитие на ученика.

(4) Допълнителната подкрепа не ограничава правото на ученика да участва пълноценно в образователния процес и в дейностите на училището.

Чл. 17. (1) Учителите и другите педагогически специалисти носят морална и професионална отговорност своевременно да разпознават признаците за обучителни, емоционални, поведенчески, здравословни или социални затруднения.

(2) При установена потребност те:

1. подхождат спокойно, деликатно и без предубеждение;
2. изслушват ученика и зачитат неговото мнение;
3. насочват вниманието към силните му страни и възможностите за развитие;
4. търсят съдействие от компетентните специалисти;
5. взаимодействат с родителя или настойника;
6. съдействат за изпълнението на определените дейности;
7. проследяват напредъка и своевременно предлагат промени, когато подкрепата не постига очакваните резултати.

Чл. 18. (1) Ученикът се насърчава да участва активно при определянето и осъществяването на подкрепата съобразно своята възраст и степен на зрялост.

(2) Мнението му се изслушва и отчита по подходящ начин.

(3) На ученика се предоставя ясна и разбираема информация за целите на подкрепата и за дейностите, в които ще участва.

(4) Не се допуска решенията за ученика да се вземат формално или без отчитане на неговите потребности.

Чл. 19. (1) Родителят или настойникът се приема като партньор в процеса на подкрепа за личностно развитие.

(2) Педагогическите специалисти предоставят точна, ясна, обективна и навременна информация за установените потребности, предложените дейности и постигнатите резултати.

(3) Родителят или настойникът се насърчава да споделя информация, необходима за осигуряване на подходяща подкрепа, и да съдейства за изпълнението на договорените дейности.

(4) При различие в становищата страните общуват уважително, придържат се към установените факти и търсят решение, което защитава най-добрия интерес на ученика.

Чл. 20. (1) Информацията за здравословното състояние, семейната среда, индивидуалните потребности и предоставяната подкрепа е поверителна.

(2) Тя се споделя единствено с лицата, които имат законово основание и професионална необходимост да я получат.

(3) Не се допуска публично обсъждане на затрудненията, диагнозата, семейните обстоятелства или получаваната подкрепа пред съученици, родители или външни лица.

(4) Всеки педагогически специалист е длъжен да използва получената информация отговорно и единствено в интерес на ученика.

Чл. 21. Не се допуска подкрепата за личностно развитие да се използва като наказание, средство за натиск или основание за ограничаване на правата на ученика.

Чл. 22. (1) Педагогическите специалисти работят съгласувано и споделят необходимата информация отговорно.

(2) Те не допускат противоречиви изисквания, прехвърляне на отговорност, формално изпълнение на дейностите или поведение, което затруднява ученика и неговото семейство.

(5) Всеки специалист носи отговорност за качеството, своевременността и професионалната обоснованост на предоставяната от него подкрепа.

Чл. 23. (1) Учениците с изявени дарби и високи постижения се насърчават да развиват своите способности и интереси.

(2) Училището им предоставя възможности за индивидуална работа, участие в проекти, олимпиади, състезания, конкурси, изложби, концерти, спортни и други подходящи изяви.

(3) Подкрепата за учениците с изявени дарби се предоставя справедливо и прозрачно, без фаворизиране и без подценяване на способностите и усилията на останалите ученици.

Чл. 24. (1) При възникване на риск за здравето, сигурността, развитието или правата на ученика, всеки учител и служител е морално и професионално задължен да реагира своевременно.

(2) Недопустими са бездействието, прикриването на проблема, омаловажаването на риска или прехвърлянето на отговорността на други лица.

(3) За установения риск се уведомяват компетентните длъжностни лица и органи до определения ред, като се предприемат действия за незабавна защита на ученика.

Чл. 25. (1) Напредъка на ученика се проследява с внимание към неговите реални постижения, положени усилия, участие и развитие.

(2) При недостатъчна обективност на подкрепата педагогическите специалисти преразглеждат приложените подходи и предлагат подходящи промени.
(3) Прекратяването или промяната на подкрепата се основава на професионална преценка и постигнати резултати, а не на формално изтичане на определен срок.
Чл. 26. Конкретният ред за установяване и оценяване па индивидуалните потребности, определяне на дейностите, създаване на екип, изготвяне на план и проследяване на резултатите се урежда в действащата училищна процедура за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

РАЗДЕЛ IV

ПОЛОЖИТЕЛЕН ОРГАНИЗАЦИОНЕН КЛИМАТ

Чл. 27. (1) В НУ “Единство " - гр. Плевен се изгражда положителен организационен климат, основан на доверие, отговорност, взаимно уважение, справедливост, сътрудничество и принадлежност към училищната общност.
(2) Всеки член на училищната общност допринася за създаването на спокойна, сигурна, приобщаваща и мотивираща среда чрез своето отношение, поведение и изпълнение на поетите отговорности.
(3) Не се допуска поведение, което създава страх, напрежение, несигурност, враждебност или усещане за несправедливо отношение.
Чл. 28. (1) Отношенията между учениците, учителите, служителите, ръководството и родителите се основават на:
1. зачитане на човешкото достойнство;
2. добронамереност и толерантност;
3. честност и последователност;
4. взаимно изслушване;
5. споделена отговорност;
6. готовност за сътрудничество и взаимопомощ;
7. недопускане на дискриминация, насилие и унизително отношение.

(2) Всеки член на училищната общност има право да изразява мнение, да задава въпроси и да търси съдействие, без да бъде усмиван, унижаван или поставян в неблагоприятно положение.
Чл. 29. (1) Училищното ръководство и педагогическите специалисти дават личен пример за почтеност, уважително общуване, професионална отговорност и справедливо отношение.
(2) Те създават условия:
1. правилата и очакванията да бъдат ясни и разбираеми;
2. служебните и образователните отговорности да бъдат разпределяни справедливо;
3. решенията, които засягат училищната общност, да бъдат обяснявани;
4. мненията и предложенията да бъдат изслушвани и обсъждани;
5. усилията, напредъкът и добрите резултати да бъдат признавани;
6. трудностите да бъдат установявани и преодолявани своевременно.

(3) Не се допуска използване на служебното положение за оказване на натиск, лично облагодетелстване, фаворизиране или несправедливо третиране.

Чл. 30. (1) Общуването в училищната общност е спокойно, уважително, ясно и насочено към намиране на решение.

(2) Не се допускат:

1. обиди, заплахи и унизителни квалификации;
2. подигравки, сарказъм и пренебрежително отношение;
3. крясъци и агресивен тон;
4. разпространяване на слухове и непроверени твърдения;
5. публично обсъждане на лични или служебни затруднения;
6. настройване на членове на общността един срещу друг;
7. прикрит или открит натиск;
8. преследване или ответни действия спрямо лице, което е изразило мнение или е подало сигнал.

(3) Изискванията за уважително общуване се прилагат и при използване на електронна поща, образователни платформи, социални мрежи и други цифрови средства.

Чл. 31. (1) Възникналите проблеми и разногласия се поставят своевременно пред лицето или органа, който разполага с компетентност да ги разгледа и разреши.

(2) Страните в конфликт:

1. се придържат към установените факти;
2. изслушват взаимно позициите си;
3. не приписват вина преди изясняване на обстоятелствата;
4. не въвличат ученици в конфликти между възрастни;
5. не уронват публично достойнството и авторитета на другата страна;
6. търсят решение, което възстановява доверието и нормалните отношения.

(3) Критиката се отправя добросъвестно, конкретно и по подходящ начин. Тя се отнася до действие, решение или резултат, а не до личността и достойнството на човека.

Чл. 32. (1) Училището насърчава психологическата безопасност като естествена част от положителния организационен климат.

(2) Всеки ученик, учител или служител има право:

1. да потърси помощ при затруднение;
2. да съобщи за допусната грешка;
3. да постави въпрос или проблем;
4. да направи предложение за подобрение;
5. да подаде добросъвестен сигнал за неприемливо поведение;
6. да бъде изслушан спокойно и без предварително обвинение.

(3) Признаването на грешка и търсенето на помощ се приемат като проява на отговорност, когато лицето съдейства за отстраняване на последиците и за предотвратяване на повторното им възникване.

(4) Не се допуска подигравателно, унизително или заплашително отношение към лице, което добросъвестно е потърсило подкрепа или е съобщило за проблем.

Чл. 33. (1) Училищната общност не допуска физическо, психическо, словесно, сексуално или дигитално насилие, тормоз, дискриминация и език на омразата.

(2) Всеки учител и служител, който стане свидетел или получи информация за подобно поведение, е длъжен да реагира своевременно и да предприеме действия по установения ред.

(3) Пострадалият ученик получава защита и подкрепа, а спрямо ученика, проявил неприемливо поведение, се предприемат изпитателни и подкрепящи действия, насочени към осъзнаване на последиците, поемане на отговорност и недопускане на повторение.

(4) Не се допуска омаловажаване, прикриване или представяне на насилието и тормоза като шега, обичаен конфликт или нормална част от израстването.

Чл. 34. (1) Учителите и другите педагогически специалисти съдействат за развитието на социално-емоционалните умения на учениците, включително:

1. разпознаване и подходящо изразяване на емоциите;
2. самоконтрол и управление на вътрешното напрежение;
3. съпричастност и уважение към различията;
4. работа в екип;
5. поемане на отговорност;
6. ненасилствено разрешаване на конфликти;
7. търсене и приемане на помощ.

(2) При възникнало напрежение педагогическите специалисти прилагат спокоен, последователен и възпитателен подход, който не унижава ученика и не задълбочава конфликта.

Чл. 35. (1) Родителите и настойниците са партньори на училището при изграждането на положителен климат и подкрепяща среда.

(2) Училището насърчава тяхното конструктивно участие чрез навременна информация, диалог, консултации, съвместни инициативи и обсъждане на въпроси, свързани с развитието и благополучието на учениците.

(3) Родителите и настойниците:

1. общуват уважително с учителите, служителите, учениците и другите родители;
2. поставят въпросите и сигналите си по установения ред;
3. не предприемат саморазправа;
4. не обсъждат унизително учители, служители или други ученици в присъствието на деца;
5. не разпространяват непроверена или поверителна информация;
6. съдействат за мирното и справедливо разрешаване на възникналите затруднения.

Чл. 36. (1) При промени, които засягат училищната общност, информацията се предоставя своевременно, ясно и по официално определените канали.

(2) Членовете на общността се въздържат от разпространяване на непотвърдена информация, предположения и твърдения, които могат да предизвикат необосновано напрежение или да накърнят достойнството и авторитета на други лица.

(3) Когато определена информация е поверителна или съдържа лични данни, тя се предоставя само на лицата, които имат право и необходимост да я получат.

Чл. 37. (1) Положителният принос към училищната общност се насърчава и признава.

(2) Признанието се основава на ясни и справедливи критерии и може да се отнася до:

1. постигнати образователни резултати;

2. положени усилия и личен напредък;
3. отговорно и достойно поведение;
4. взаимопомощ и подкрепа към другите;
5. участие в училищни и доброволчески инициативи;
6. принос към сигурността, добрия климат и авторитета на училището.

(3) Поощряването не трябва да създава фаворизиране, противопоставяне или унизително сравнение между членовете на училищната общност.

Чл. 38. Всеки член на училищната общност носи лична морална отговорност чрез поведението си да допринася за утвърждаването на НУ „ Единство“ - гр. Плевен като училище на доверието, отговорността, мотивацията, сигурността, приобщаването и взаимното уважение.

РАЗДЕЛ V

ПОЗИТИВНА ДИСЦИПЛИНА И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕПРИЕМЛИВО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 39. (1) Позитивната дисциплина е възпитателен подход, чрез който се развиват самоконтролът, личната отговорност, уважението към другите и уменията за поправяне на причинена вреда.

(2) Позитивната дисциплина се основава на:

1. ясни, разбираеми и предварително известни правила;
2. последователно и справедливо прилагане на правилата;
3. зачитане на достойнството и мнението на ученика;
4. изслушване на всички засегнати страни;
5. отчитане на възрастта и индивидуалните особености;
6. подкрепа за осъзнаване на последиците от поведението;
7. съразмерност между извършеното нарушение и предприетата мярка;
8. възстановяване на причинената вреда;
9. предотвратяване на повторно неприемливо поведение.

(3) Целта на позитивната дисциплина не е ученикът да бъде унижен или сплашен, а да разбере последиците от своето поведение, да поеме отговорност и да изгради умения за по-подходящ избор в бъдеще.

Чл. 40 (1) Правилата за поведение се формулират ясно, на достъпен за учениците език, и се прилагат еднакво спрямо всички.

(2) Учителите разясняват не само съдържанието на правилата, но и причините за тяхното съществуване и значението им за безопасността, доверието и нормалното протичане на учебния процес.

(3) Учениците се насърчават да участват според възрастта си в обсъждането на правилата на класа и на подходящите начини за тяхното спазване.

(4) Не се допуска въвеждане на произволни, унизителни или противоречиви изисквания.

Чл. 41. (1) При нарушение на правилата учителят или служителят реагира спокойно, своевременно и без предубеждение.

(2) Преди предприемане на възпитателна или друга мярка:
1. се осигурява безопасността на участниците;
2. се изясняват фактите и обстоятелствата;
3. се изслушват ученикът и другите засегнати лица;
4. се отчита възрастта и степента на зрелост на ученика;
5. се отчитат индивидуалните му потребности и здравословното му състояние;
6. се преценяват причините, тежестта и последиците от поведението;
7. се установява дали поведението е еднократно или повтарящо се;
8. се вземат предвид предприетите до момента подкрепящи и възпитателни действия.

(3) Не се правят окончателни изводи и не се определя вина единствено въз основа на предположение, слух или становище само на една от страните.

Чл. 42. (1) При оценяване на ситуацията се прави ясно разграничение между личността на ученика и неговото конкретно поведение.

(2) Поведението може да бъде определено като неприемливо, но ученикът не се определя като „лош", „проблемен", „агресивен", „неспособен" или чрез друга трайно унизителна характеристика.

(3) Разговорът с ученика се насочва към:
1. конкретното действие или бездействие;
2. причините за възникването му;
3. въздействието върху другите;
4. нарушеното правило или право;
5. възможните начини за поправяне на вредата;
6. необходимата подкрепа;
7. избора на по-подходящо поведение за бъдеще.

Чл. 43. (1) При прилагането на позитивна дисциплина не се допускат:
1. крясъци, обиди и заплахи;
2. подигравки, сарказъм и унизителни сравнения;
3. публично порицаване или злепоставяне;
4. физическо въздействие или заплаха за такова;
5. колективни наказания за поведението на отделен ученик;
6. лишаване от храна, вода, почивка, достъп до санитарно помещение или друга основна потребност;
7. наказателно използване на оценката по учебен предмет;
8. възлагане на унизителни или несвързани с нарушението задачи;
9. изолиране на ученика без обективна необходимост;
10. разгласяване на лична, здравна или семейна информация;
11. принуждаване към публично извинение;
12. противопоставяне на ученици или насърчаване на ответна реакция.

(2) Не се допуска бездействие на учител или служител при поведение, което застрашава здравето, сигурността или достойнството на ученик.

Чл. 44. (1) Предприетата мярка трябва да бъде свързана с конкретното поведение, да бъде съразмерна и да има възпитателна и възстановителна цел.

(2) При определянето на мярката се отчитат:

1. тежестта на нарушението;
2. причинената вреда:
3. възрастта и индивидуалните особености на ученика;
4. наличието на умисъл;
5. повторяемостта на поведението;
6. отношението на ученика към извършеното;
7. готовността му да съдейства за поправяне на вредата;
8. необходимостта от допълнителна подкрепа.

(3) Мярката не трябва да прекъсва достъпа на ученика до образование или подкрепа, освен в изрично предвидените от закона случай.

Чл. 45. (1) При подходящи случай се прилагат възстановителни практики, насочени към преодоляване на последиците и възстановяване на отношенията.

(2) Възстановителните практики могат да включват:

1. индивидуален разговор с ученика:
2. изслушване на засегнатите страни;
3. посредничество от класен ръководител, училищен психолог или друг подготвен специалист;
4. осъзнаване и признаване на отговорността;
5. доброволно и искрено извинение;
6. възстановяване или поправяне на причинена материална вреда;
7. договаряне на конкретни действия за преодоляване на последиците;
8. включване в подходяща обществено полезна или доброволческа дейност със съгласието на ученика;
9. проследяване на изпълнението и на последващото поведение.

(3) Среща между засегнатите страни се провежда само когато е безопасна, доброволна и съобразена с интересите на пострадалия.

(4) Пострадалият ученик не може да бъде задължаван да участва в помирителна среща, да приема извинение или да се отказва от правото си на защита.

Чл. 46. (1) При конфликт между ученици учителят или другият педагогически специалист:

1. прекратява поведението, което създава опасност;
2. осигурява спокойна среда за изясняване на случая;
3. изслушва участниците поотделно или заедно според конкретната ситуация;
4. установява причините и потребностите на страните,
5. подпомага намирането на ненасилствено решение;
6. определя необходимите подкрепящи и възстановителни действия;
7. информира родителите, когато това е необходимо;
8. проследява дали конфликтът е действително преодолян.

(2) Обикновеният конфликт се разграничава от тормоза. Тормоз е налице при целенасочено и повтарящо се поведение, при което съществува реално или възприемано неравновесие на силите.

(3). Случай на тормоз не се представя като равностоен спор между страните и от пострадалия не се изисква да носи еднаква отговорност с извършителя.

Чл. 47. (1) При насилие, тормоз или непосредствен риск първостепенно значение има осигуряването на безопасността на пострадалия и на останалите участници.

(2) Учителят или служителят:

1. прекратява опасното поведение;
2. отделя участниците спокойно и без унижение;
3. оказва или организира необходимата първоначална помощ;
4. уведомява класния ръководител, директора и другите отговорни лица;
5. съхранява наличната информация и не допуска заличаване или манипулиране на данни:
6. уведомява родителите по установения ред;
7. прилага действащия училищен механизъм за противодействие на тормоза и насилието;
8. съдейства на компетентните институции, когато случаят изисква тяхната намеса.

(3) Когато съществува непосредствена опасност за живота, здравето или сигурността, защитните действия се предприемат незабавно и не се отлагат до приключване на вътрешна проверка.

Чл. 48. (1) Пострадалият ученик получава защита, уважително отношение и подходяща психологическа и педагогическа подкрепа.

(2) Не се допуска пострадалият:

1. да бъде обвиняван за преживяното;
2. да бъде принуждаван многократно да разказва случая пред различни лица;
3. да бъде публично разпознаван;
4. да бъде поставян в обща среща с извършителя против волята си;
5. да бъде лишаван от участие в учебни или училищни дейности като средство за зашита;
6. да понася неблагоприятни последици поради подаден сигнал.

(3) Информация за случая се предоставя само на лицата, които имат професионална необходимост и право да я получат.

Чл. 49. (1) Ученикът, проявил насилие, тормоз или друго неприемливо поведение, носи отговорност за действията си, като едновременно с това получава необходимата подкрепа за промяна.

(2) Работата с него е насочена към:

1. прекратяване на неприемливото поведение;
2. разбиране на причинената вреда;
3. поемане на лична отговорност;
4. развитие на съпричастност;
5. усвояване на умения за самоконтрол и ненасилствено общуване;
6. възстановяване на причинената вреда, когато това е възможно;
7. предотвратяване на повторно нарушение.

(3) Подкрепата към ученика не отменя отговорността му, а отговорността не отменя правото му на достойнство, изслушване и справедливо отношение.

Чл. 50. (1) Ученикът, който добросъвестно съобщи за насилие, тормоз, риск или друго нарушение, се изслушва внимателно и се защитава от ответни действия.

(2) Същата защита се предоставя на свидетелите, пострадалите и лицата, които съдействат за изясняване на случая.
(3) Не се допускат:
1. заплахи или натиск за оттегляне на сигнал;
2. обвиняване на сигнализиралия;
3. подигравки и публично разкриване на самоличността му;
4. понижаване на оценка или друго неблагоприятно третиране;
5. изключване от групата или организиране на ответна саморазправа.
(4) Добросъвестно подаденият сигнал не се счита за уронване на авторитета на училището.

Чл. 51. (1) Родителите или настойниците се информират за съществените обстоятелства и за предприетите мерки, доколкото това не нарушава правата и поверителността на други деца.
(2) От родителите се очаква:
1. да съдействат за изясняване на случая;
2. да общуват спокойно и уважително;
3. да не предприемат саморазправа с ученик, родител, учител или служител;
4. да не разпространяват непроверена или поверителна информация;
5. да подкрепят изпълнението на определените възпитателни и подкрепящи дейности;
6. да насърчават детето си да поеме отговорност и да поправи причинената вреда.

Чл. 52. (1) Предприетите мерки и подкрепящи дейности се проследяват, за да се установи дали поведението е преустановено и дали безопасността и нормалните отношения са възстановени.
(2) Проследяването включва наблюдение на:
1. поведението и участието на ученика;
2. отношенията между засегнатите страни;
3. чувството за сигурност на пострадалия;
4. изпълнението на договорените действия;
5. необходимостта от допълнителна подкрепа;
6. риска от повторно нарушение или ответни действия.
(3) Когато предприетите действия не дават резултат, подходът се преразглежда и се търси съдействие от други педагогически специалисти или компетентни институции.

Чл. 53. Позитивната дисциплина се прилага в съответствие с Правилника за дейността на училището, училищния механизъм за противодействие на тормоза и насилието, процедурата за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие и действащата нормативна уредба.

РАЗДЕЛ VI

РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 54. (1) Училищната общност на НУ „Единство“ - гр. Плевен обединява учениците, родителите и настойниците, педагогическите специалисти, непедагогическия персонал, училищното ръководство и членовете на Обществения съвет.

(2) Тя се развива чрез:
1. споделени цели и ценности;
2. активно и отговорно участие;
3. партньорство и взаимопомощ;
4. открита и уважителна комуникация;
5. зачитане на различията;
6. споделена отговорност за развитието и авторитета на училището.

(3) Всеки член на училищната общност има право да бъде приет, изслушан и уважаван и носи отговорност с поведението си да допринася за нейното единство и развитие.

Чл. 55. (1) Училището създава условия всеки ученик да се чувства значим, приет и свързан с училищната общност.

(2) Не се допуска изолиране, пренебрегване или изключване на ученик поради неговия произход, здравословно състояние, способности, специални образователни потребности, успех, поведение, семейна или социална среда.

(3) Особено внимание се отделя на учениците, които:
1. постъпват за първи път в училището;
2, преминават в нов клас или образователен етап;
3. идват от друга образователна институция или държава;
4. срещат затруднения в общуването и адаптацията;
5. са преживели загуба, насилие, раздяла ли друго травматично събитие;
6. са изложени на риск от отпадане, изолация или дискриминация.

(4) Педагогическите специалисти подпомагат приемането и включването на тези ученици, като насърчават отношенията на взаимопомощ и не допускат поставянето им в унизително или зависимо положение.

Чл. 56. (1) Учениците се насърчават да участват активно в живота и развитието на училището съобразно своята възраст, зрелост и интереси.

(2) Участието на учениците може да се осъществява чрез:
1. ученическо самоуправление;
2. обсъждане на правила, които ги засягат;
3. предложения за подобряване на училищната среда;
4. участие в клубове и занимания по интереси;
5. културни, образователни, спортни и граждански инициативи;
6. екологични и благотворителни дейности;
7. доброволчество;
8. училищни, национални и международни проекти;
9. дейности за приемане, взаимопомощ и превенция на насилието;
10. представяне на училището в състезания, олимпиади, конкурси и обществени прояви.

(3) Участието е доброволно, освен когато дейността е част от задължителния образователен процес.

(4) Отказът на ученик да участва в доброволна инициатива не може да бъде основание за неблагоприятно отношение, по-ниска оценка или ограничаване на негови права.

Чл. 57. (1) Мнението на учениците се търси и отчита при обсъждането на въпроси, които пряко засягат училищния им живот.

(2) Учениците имат право:
1. да правят предложения;
2. да поставят въпроси и проблеми;
3. да участват в подходящи форми на обсъждане;
4. да получават разбираема информация за взетите решения;
5. да бъдат информирани кои техни предложения са приети и по какви причини други не могат да бъдат реализирани.

(3) Участието на учениците не трябва да бъде формално. Педагогическите специалисти им помагат да изразяват мнението си аргументирано, уважително и отговорно.

Чл. 58. (1) Родителите и настойниците са партньори на училището във възпитанието, образованието, личностното развитие и защитата на учениците.

(2) Училището насърчава тяхното конструктивно участие чрез:
1. родителски срещи и индивидуални консултации;
2. обществения съвет;
3. анкети, обсъждания и други форми за обратна връзка;
4. образователни и информационни инициативи;
5. културни, спортни, екологични и благотворителни дейности;
6. съвместни действия за превенция на насилието, отсъствията и отпадането от училище;
7. подкрепа при прехода между класове и образователни етапи.

(3) Родителското участие се основава на уважение към професионалната компетентност на учителите и другите педагогически специалисти.

(4) Родителите не изземват професионалните функции на учителите, не упражняват натиск за оценки, привилегии или решения и не се намесват в отношенията с други ученици по начин, който нарушава техните права и достойнство.

Чл. 59. (1) Взаимодействието в училищната общност се основава на споделена отговорност, при ясно разграничаване на ролите и правомощията.

(2) Партньорството не освобождава никого от личните му задължения и не допуска прехвърляне на отговорност между училището, ученика и семейството.

Чл. 60. (1) Училищната общност съхранява и развива историята, традициите, символите и доброто име на НУ „Единство" - гр. Плевен.

(2) Всеки член на общността допринася за авторитета на училището чрез:
1. достойно и отговорно поведение;
2. уважение към постиженията и труда на другите;
3. опазване на училищното имущество;
4. участие в училищни инициативи;
5. достойно представяне на училището;
6. коректно използване на неговото име и символи;
7. съхраняване на историческата памет и добрите традиции.

(3) Грижата за авторитета на училището не ограничава правото на добросъвестно изразено мнение, аргументирана критика или подаване на сигнал за нарушение.

(4) Прикриването на проблем или нарушение не се счита за защита на доброто име на училището.

Чл. 61. (1) Училищната общност насърчава взаимопомощта, доброволчеството, гражданската активност, екологичната отговорност и грижата за хората в уязвимо положение.

(2) Тези дейности се осъществяват при зачитане на личния избор, възрастта, възможностите и достойнството на участниците.

(3) Лицата, на които се оказва помощ, не се представят по начин, който ги унижава, разкрива ненужно лични обстоятелства или използва тяхната уязвимост за публичност.

Чл. 62. Всеки член на училищната общност носи морална отговорност да допринася за утвърждаването на НУ „Единство" - гр. Плевен като общност на знанието, доверието, отговорността, приобщаването, взаимното уважение и активното гражданско участие.

РАЗДЕЛ VII

МОРАЛНИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ

Чл. 63. (1) Учителите и служителите на НУ ,Единство" - гр. Плевен изпълняват своите задължения в съответствие със закона, професионалните стандарти, настоящия етичен кодекс и най-добрия интерес на учениците.

(2) При осъществяване на своята дейност те се ръководят от:

1. уважение към човешкото достойнство;
2. професионална компетентност;
3. почтеност и добросъвестност;
4. безпристрастност и справедливост;
5. отговорност и последователност;
6. конфиденциалност;
7. колегиалност и взаимопомощ;
8. грижа за сигурността и благополучието на учениците;
9. лоялност към законните интереси и ценностите на училището.

Чл. 64. (1) Учителят поставя образователния интерес, безопасността, здравето и достойнството на ученика над личното си удобство, предпочитания, популярност или външен натиск.

(2) При вземане на решение учителят отчита:

1. най-добрия интерес на ученика;
2. неговата възраст и степен на зрялост;
3. индивидуалните му способности и потребности;
4. правото му да бъде изслушан;
5. възможните последици от решението;
6. необходимостта от подкрепа и защита;
7. правата и законните интереси на останалите участници.

(3) Не се допуска лична неприязън, симпатия, конфликт с родител или поведение извън конкретната ситуация да влияят върху отношението към ученика.

Чл. 65. (1) Всеки педагогически специалист поддържа и развива своята професионална компетентност.

1. познава относимата нормативна уредба и вътрешните правила;
2. използва научно обосновани знания и подходящи педагогически методи;
3. следи развитието на образователните практики;
4. участва в квалификационни дейности;
5. споделя добри практики и професионален опит;
6. търси консултация при случай извън собствената му компетентност;
7. оценява критично резултатите от своята работа;
8. използва технологиите отговорно, безопасно и с ясна образователна цел.

Чл. 66. (1) Учителят организира образователния процес професионално, последователно и в съответствие с потребностите на учениците.

1. поставя ясни и разбираеми изисквания;
2. използва подходящи и разнообразни методи на преподаване;
3. създава възможности за активно участие;
4. съобразява работата с индивидуалния темп и потребностите на учениците;
5. насърчава самостоятелното мислене и академичната почтеност;
6. предоставя подкрепа при затруднение;
7. развива способностите и интересите на учениците;
8. не допуска унизително сравняване или противопоставяне.

Чл. 67. (1) Оценяването на знанията, уменията и компетентностите се извършва обективно, прозрачно и по предварително известни критерии.

(2) Учителят:

1. оценява действително показаните знания и умения;
2. прилага еднакви критерии при сходни обстоятелства;
3. предоставя своевременна и разбираема обратна връзка;
4. посочва както постигнатото, така и възможностите за подобрение;
5. създава условия ученикът да разбере допуснатите грешки;
6. пази поверителността на индивидуалните резултати;
7. поправя своевременно установена техническа или фактическа грешка.

(3) Не се допуска оценката да се използва като средство за наказание, отмъщение, натиск, дисциплиниране или уреждане на конфликт с ученик или родител.

Чл. 68. (1) Учителят и служителят не допускат фаворизиране, предубеденост или привилегировано отношение.

(2) Не се допуска предоставяне или отказване на предимство поради:

1. лично познанство или близки отношения;
2. роднинска връзка;
3. материално или обществено положение на семейството;
4, направено дарение или оказана услуга;
5. участие в частни уроци или други платени дейности;
6. успех, популярност или поведение на ученика;
7. конфликт или несъгласие с родителя;
8. друг личен интерес или външно влияние.

(3) При обстоятелство, което може да породи съмнение в безпристрастността, служителят уведомява директора и не участва в съответното решение, когато това е необходимо.

Чл. 69. (1) Учителят не манипулира резултати, оценки, присъствия, документи или друга служебна информация.

(2) Не се допуска:

1. вписване на неверни данни;
2. укриване или заличаване на съществени обстоятелства;
3. промяна на оценка без образователно и нормативно основание;
4. представяне на чужд труд или резултат като собствен;
5. подписване или удостоверяване на непроверена информация;
6. съставяне на документ със задна дата;
7. оказване на натиск върху колега за извършване на неправомерно действие.

(3) При установена неточност служителят предприема незабавни действия за нейното поправяне по определения ред.

Чл. 70. (1) Всеки служител изпълняна възложените му задачи добросъвестно, качествено и в установените срокове.

(2) Служителят не изпълнява разпореждане, което очевидно изисква извършването на незаконно действие, и уведомява компетентното длъжностно лице по установения ред.

Чл. 71. (1) Учителите и служителите поддържат ясни професионални граници в отношенията си с учениците.

(2) Не се допуска:

1. създаване на отношения на зависимост, интимност или принуда;
2. неуместен физически контакт;
3. отправяне на коментари за тялото, външния вид или личните отношения на ученика;
4. искане от ученика да пази тайна от родителите или училището;
5. използване на ученика като довереник по лични проблеми на възрастния;
6. размяна на лични подаръци, която създава зависимост или привилегировано отношение;
7. частна комуникация по неофициални канали без служебна необходимост;
8. срещи извън училището, които нямат ясна образователна или служебна цел;
9. използване на авторитета на възрастния за емоционален или друг натиск.

(3) Проявата на внимание, подкрепа и загриженост към ученика се осъществява по професионален, прозрачен и подходящ за възрастта начин.

Чл. 72. (1) Педагогическите специалисти уважават ролята и отговорността на семейството.

(2) В отношенията си с родителите и настойниците те:

1. предоставят точна, обективна и навременна информация;
2. изслушват позицията на семейството;
3. не дават обещания, които не могат да изпълнят;
4. не прикриват съществени затруднения или рискове;
5. не обсъждат други ученици и семейства;

6. не използват служебното си положение за лична облага;
7. търсят сътрудничество в най-добрия интерес на ученика;
8. поддържат професионален тон и при несъгласие.

РАЗДЕЛ VIII
ОТНОШЕНИЯ УЧИТЕЛ – УЧИТЕЛ

Чл. 73. Отношенията между учителите се основават на колегиалност, професионално уважение, лоялност към институцията, споделяне на знания и обща отговорност за учениците.

Чл. 74. Учителите обменят необходимата информация и своевременно, координират изискванията си и не поставят ученик или родител в ролята на посредник при служебно разногласие.

Чл. 75. Професионалната критика се отправя лично и поверително, с конкретни факти и предложение за решение. Не се допуска злепоставяне на колега пред ученици, родители, външни лица или в дигитална среда.

Чл. 76. Колегите зачитат авторството и професионалния принос, не присвояват чужди материали или идеи и посочват използваните източници, когато това е приложимо.

Чл. 77. При конфликт учителите първо търсят пряк и спокоен разговор. Ако решение не бъде постигнато, се обръщат последователно към прекия ръководител, директора или Комисията по етика.

Чл.78. Учител, който е свидетел на поведение, застрашаващо ученик или нарушаващо закона, не прикрива нарушението от колегиална лоялност, а действа по установения ред.

РАЗДЕЛ IX
ОТНОШЕНИЯ УЧИТЕЛ - УЧЕНИК И УЧИТЕЛ -РОДИТЕЛ

Отношения учител – ученик

Чл. 79. Учителят общува с ученика уважително, ясно и насърчаващо, изслушва го и съобразява изискванията си с възрастта, индивидуалните потребности и конкретната ситуация.

Чл. 80. Учителят оценява знанията и напредъка по предварително известни критерии; не използва оценката за наказание, натиск или уреждане на конфликт и не коментира публично лични или семейни обстоятелства.

Чл. 81. Индивидуалните разговори с ученик се провеждат при професионални условия, които защитават и ученика, и служителя. Комуникацията извън установения ред и часове се допуска само при необходимост.

Чл. 82. Учителят насърчава самостоятелността и не извършва вместо ученика дейности, чрез които се оценяват неговите знания и умения. При затруднение предлага подкрепа, допълнително обяснение и реалистични стъпки за напредък.

Отношения учител – родител

Чл. 83 Учителят разглежда родителя като партньор в развитието на детето и предоставя фактическа, балансирана и разбираема информация, включително за силните страни, напредъка и необходимата подкрепа.

Чл. 84. Срещите се провеждат в подходящо време и място, при поверителност и без присъствието на лица, които нямат отношение към случая. За важни договорености се поддържа необходимата служебна проследимост.

Чл. 85. Учителят не обсъжда пред родител информация за други ученици, семейства или колеги и не допуска сравнения, които унижават или разкриват защитени данни., саморазправа е недопустима.

Чл. 86. При несъгласие страните се придържат към фактите, изслушват взаимно позициите си и търсят решение в най-добрия интерес на детето. Заплахи, натиск, обиди, саморазправа са недопустими.

РАЗДЕЛ X
КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ, БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И ПОЧТЕНОСТ

Чл. 87. Конфликт на интереси е налице, когато частен интерес на учител или служител може да повлияе или да създаде основателно съмнение, че влияе върху безпристрастното изпълнение на служебните му задължения.

Чл. 88. Частен интерес може да произтича от материална облага, роднинска или близка връзка, предоставяне на платена услуга, подарък, обещание или друго обстоятелство.

Чл. 89. Лицето е длъжно своевременно да разкрие обстоятелството пред директора и да се оттегли от обсъждане, оценяване, подбор, възлагане, закупуване или друго решение, по което безпристрастността му може да бъде поставена под съмнение.

Чл. 90. Не се искат и не се приемат подаръци, услуги, отстъпки или облаги, които могат да повлияят на служебно решение или да създадат очакване за привилегировано отношение.

Чл. 91. Учителят не използва оценяването, достъпа до ученици или служебната информация за привличане към платени частни услуги и не поставя ученик в неблагоприятно положение поради отказ от такава услуга.

Чл. 92. Училищното имущество, техника, помещения, информация и работно време не се използват за лична или търговска цел без изрично правно основание и разрешение.

РАЗДЕЛ XI
ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ

Чл. 93. Учителите и служителите дават личен пример за законност, сдържаност, уважение, отговорност и култура на общуване както в училището, така и при публични прояви, свързвани с професионалната им роля.

Чл. 94. Външният вид е чист, спретнат, безопасен и подходящ за професионалната среда и конкретната дейност, без послания или символи, които унижават, дискриминират или насърчават насилие.

Чл. 95. Не се допуска изпълнение на служебни задължения след употреба на алкохол, наркотични или други вещества, които нарушават преценката и безопасността, както и употребата им в присъствието на ученици.

Чл. 96. Служителят не използва служебния си авторитет за политическа агитация, религиозна принуда, търговска реклама или налагане на лични убеждения върху учениците.

Чл. 97. В публични изяви и социални мрежи служителят ясно разграничава личното мнение от официалната позиция на училището, пази поверителността и не уронва достойнството на ученици, родители или колеги.

Чл. 98. След прекратяване на трудовото правоотношение задължението за поверителност и забраната за злоупотреба със служебно получена информация продължават да действат.

РАЗДЕЛ XII
ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 99. Ученикът проявява честност, самоконтрол, толерантност и отговорност и съобразява поведението си с правата, сигурността и достойнството на другите.

Чл. 100. Ученикът не използва обиди, заплахи, унизителни прякори, физическа сила, изнудване, предизвикателно поведение, език на омразата или действия, които изолират и преследват друг човек.

Чл. 101. При конфликт ученикът, търси помощ от възрастен, представя фактите честно и съдейства за решение, не организира саморазправа и не привлича други лица за натиск.

Чл. 102. Ученикът се явява в училище с чист и подходящ за учебната дейност външен вид. Облеклото и символите не трябва да създават риск, да съдържат обидни послания или да възпрепятстват участието в учебния процес.

Чл. 103. Ученикът пази училищното имущество и учебните ресурсен, използва ги по предназначение и съобщава при повреда, опасност или загуба. Причинената вреда се поправя или заменя с нова.

РАЗДЕЛ XIII
ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ В ДИГИТАЛНА СРЕДА

Чл. 104. Правилата на настоящия кодекс се прилагат и при електронно обучение, използване на образователни платформи, електронна поща, социални мрежи, групи за

комуникация и други дигитални пространства, когато поведението е свързано с училищната общност.

Чл. 105. (1) Учениците, учителите, служителите и родителите използват дигиталните технологии отговорно, безопасно и при зачитане на достойнството, личния живот и правата на другите.

(2) Поведение, което е неприемливо в училищната среда, не става допустимо поради извършването му в интернет, чрез чужд профил, под псевдоним или извън учебно време.

Чл. 106. (1) Не се допуска създаването, публикуването или разпространяването без правно основание или необходимо съгласие на снимки, видеозаписи, лични данни, кореспонденция или друга поверителна информация за член на училищната общност.

(2) Получената за образователни или служебни цели информация не се използва за осмиване, злепоставяне, натиск или причиняване на вреда.

Чл. 107. (1) Не се допуска създаването или поддържането на групи, профили, страници и канали, предназначени за подигравки, обиди, унижаване, изолиране или злепоставяне на ученици, учители, служители или родители.

(2) Не се допуска съзнателно участие в подобни групи чрез публикуване, препращане, одобряване или насърчаване на унизително съдържание.

Чл.108. (1) Кибертормозът, включително заплашването, преследването, разпространяването на слухове, създаването на фалшиви профили и злоупотребата с изображения или лични данни, се разглежда със същата сериозност като насилието и тормоза в училищната среда.

Чл. 109. Всеки член на училищната общност проявява отговорност към собствената и чуждата безопасност в интернет, като защитава своите профили и лични данни, подхожда критично към непознати контакти и търси помощ при заплаха, измама, тормоз или друго рисково съдържание.

Чл. 110. Служебната и училищната комуникация се води с уважителен тон, при спазване на професионалните граници, поверителността и разумното лично време на участниците.

Чл. 111. Използването на изкуствения интелект и други цифрови инструменти трябва да бъде прозрачно и съобразено с образователната цел, академична почтеност, авторските права, защитата на личните данни и изискването ученик да представя собствено знание и принос.

Чл. 112. Учителят или служителят, който узнае за кибертормоз, онлайн заплаха или друго поведение, застрашаващо ученик, е морално и професионално задължен да реагира своевременно и да уведоми компетентните лица по установения ред.

Чл. 113. Конкретните правила за защита на профили, действия при инцидент, съхраняване на доказателства, използване на училищни устройства и администриране на електронни групи се определят в Правилника за дейността на училището и в относимите вътрешни правила.

РАЗДЕЛ XIV
УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 114. За подпомагане на прилагането на Етичния кодекс се създава Комисия по етика със заповед на директора, след решение на Педагогическия съвет, с представителство на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал.

Чл. 115. Комисията:

1. разяснява нормите на кодекса и предлага превантивни дейности;
2. разглежда сигнали и етични казуси без предубеденост;
3. изисква относимата информация и изслушва засегнатите лица;
4. предлага възстановителни, организационни или други мерки в рамките на компетентността си;
5. отчита дейността си пред Педагогическия свет най-малко веднъж годишно;
6. предлага актуализиране на кодекса при установена необходимост.

Чл. 116. Член на комисията не участва в разглеждане на случай, когато е страна, свидетел, пряко подчинен или ръководител, има близка връзка или друг интерес, който поражда съмнение в безпристрастността му.

Чл. 117. Сигнал може да подаде всеки член на училищната общност писмено или по определен от училището ред. Той съдържа, доколкото е възможно, описание на случая, време, място, засегнати лица и налични данни.

Чл. 118. Сигналите се регистрират, разглеждат се поверително и комисията се произнася в едномесечен срок от постъпването им. Анонимният сигнал се проверява, когато съдържа достатъчно конкретни данни за нарушение или риск.

Чл. 119. Засегнатите лица имат право да бъдат информирани за предмета на проверката, да изложат позицията си, да представят сведения и да получат информация за приключването й в границите, допустими от закона и защитата на другите лица.

Чл. 120. Не се допуска неблагоприятно третиране на лице, което е подало сигнал, дало е сведения или е потърсило съдействие. Съзнателното подаване на невярна информация също.

Чл. 121. Комисията по етика не замества органите с дисциплинарна, административна, закрилна или наказателна компетентност. При данни за непосредствен риск или нарушение на закона случаят се насочва незабавно към директора и съответните компетентни органи.

РАЗДЕЛ XV
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Всеки служител ос запознава с Етичния кодекс при постъпване на работа, а учениците и родителите - по подходящ и достъпен начин в началото на учебната година.
2. Ръководителите и педагогическите специалисти носят отговорност да разяснят правилата, да реагират последователно при нарушения и да не допускат формално прилагане на Етичния кодекс.
3. Нарушаването на кодекса се преценява според характера, тежестта, повторяемостта, възрастта и ролята на лицето. Мерките се определят по действащо законодателство и вътрешните актове на училището.

4. Кодексът се публикува по установения ред и се преглежда вай-малко веднъж годишно, както и при промяна в нормативната уредба или при установена необходимост от по-ясни правила.

5. Етичният кодекс на НУ „ Единство", гр. Плевен влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.

Копие от Етичния кодекс на училищната общност е поставено на информационното табло в учителската стая и във фоайето на училището.

6. Етичният кодекс на НУ „Единство", гр. Плевен е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

7. Етичният кодекс на училищната общност може ла бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.